

Ioan IOSEP

**LAURIAN SOMEŞAN ȘI NICOLAE POPP
– CTITORI AI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI GEOGRAFIC SUPERIOR SUCEVEAN –**

Cu aproape jumătate de veac în urmă, prin H.C.M. nr. 680/septembrie 1963, vechea Cetate de Scaun a Moldovei, orașul Suceava, devinea centru universitar.

Evenimentul avea loc într-o perioadă în care, încet-încet, pe fondul dezghețului destalinizării declanșat la Moscova, și în România începea să se facă simțită o oarecare destindere politică, dublată de o anume distanțare față de „*marele frate*” de la răsărit, a cărui strânsă „*îmbrățișare*” sufoca țara noastră de aproape două decenii (M. Iacobescu, 2003).

Primele semne au coincis cu obținerea, de către România, a retragerii trupelor sovietice de ocupație (1958). Doi ani mai târziu, în 1960, se formula public necesitatea recunoașterii și respectării principiului egalității în drepturi a țărilor socialiste, iar în anul 1961 și apoi în 1964 se respingeau hotărât proiectul sau *planul Hrușciov* și respectiv mult mediatizatul *plan Valev* cu privire la necesitatea „*diviziunii sociale*” și modalitățile de integrare economică a țărilor sociale membre ale C.A.E.R.

Un adevărat cutremur l-a declanșat cunoscuta Declarație din 23 aprilie 1964, interpretată ca o declarație de independență a României (M. Iacobescu, 2003).

Semnele schimbării se făceau simțite și în politica școlară, fiind marcate de încercarea de revenire la tradițiile progresiste din învățământul românesc, cu preluarea unor timide elemente de inspirație vest-europeană. Într-o primă etapă, s-a trecut la generalizarea învățământului de 7 ani, extins aproape imediat la 8 ani.

Nu mai puțin simptomatice au fost desființarea Institutului de limbă și literatură rusă „Maxim Gorki” din București și, în paralel, eliminarea limbii ruse dintre disciplinele obligatorii în învățământ, sau schimbarea denumirilor rusești cu care fuseseră „*botezate*” unele orașe sau instituții românești în timpul ocupației sovietice, revenindu-se la vechile denumiri: cazul cel mai cunoscut este cel al Orașului Stalin, care își reia numele purtat anterior, Brașov.

Ieșirea de sub tutela Moscovei a însemnat reconsiderarea sau eliminarea manualelor școlare și a cursurilor universitare de inspirație sovietică din domeniul științelor umaniste și, pe un alt plan, eliberarea majorității deținuților politici care mai reușiseră să supraviețuiască în închisorile comuniste. Dintre aceștia, mulți erau cadre didactice, care, încet-încet, după demersuri atent și îndelung verificate de organele de partid și de securitate, au fost „*reabilitați*” și au putut să revină la catedre.

În concordanță cu deciziile de extindere a duratei studiilor gimnaziale obligatorii la 7 și apoi 8 ani, a penuriei de cadre didactice calificate atât în mediul urban dar mai ales în cel rural și, probabil, în perspectiva luării măsurilor de redresare a natalității (care aveau să se concretizeze într-adevăr prin cunoscutul decret nr. 770 din 1966 și aveau să ducă, implicit, la creșterea populației școlare și a necesarului de cadre), în anii '60 în România s-au înființat nu mai puțin de 14 institute pedagogice.

Unele erau localizate în centre cu îndelungată tradiție universitară, precum București, Iași și Cluj, dar o parte – în alte orașe mari, reședințe regionale, cu mai puține sau chiar fără tradiții universitare: Brașov, Timișoara, Craiova, Constanța, Galați, Baia Mare, Bacău, Oradea, Pitești, Târgu Mureș și, printre acestea, și Suceava.

În cazul special al Sucevei, se pare că decizia a avut la bază și un argument de ordin istoric și geopolitic: institutul propus ar fi trebuit să fie un remember și oarecum o compensație la ireparabila pierdere, odată cu întreg nordul Bucovinei, a vechii și importantei universități de la Cernăuți. De

asemenea, nu putea fi uitat faptul că în regiunea Suceava, la Câmpulung Moldovenesc, mai funcționase, pe o perioadă scurtă, este adevărat (1948-1953), o instituție de învățământ superior – Institutul de silvicultură și exploatare, prelucrare și transportul lemnului (cu două facultăți), transferat ulterior la Brașov.

Prin urmare, dacă ne raportăm la întreg spațiul Bucovinei istorice, a fost vorba mai degrabă de o anume continuitate și tradiție, și nu de deschiderea unui drum în totalitate nou.

Iată contextul general în care, la câțiva ani după înființarea Institutului (1963) și respectiv a Secției de Istorie și Geografie (1964), valurile vieții i-au adus la Suceava pe Laurian Someșan, în 1965, și pe Nicolae Popp, doi ani mai târziu, în 1967.

Fără îndoială, selectarea, angajarea și promovarea cadrelor didactice în etapa de început a tinerei instituții universitare, ca premisă fundamentală pentru reușită și continuitate durabilă, nu aveau să fie nici simple, nici facile. Ca urmare, s-a optat pentru formarea unui colectiv cât mai valoros și mai bine structurat, prin alăturarea unor cadre didactice cu experiență și prestigiu în învățământul universitar și în cercetarea de specialitate, cu tineri proaspăt ieșiți din amfiteatrele unor universități de tradiție, nu doar entuziaști, ci recomandați și de o foarte bună pregătire profesională în anii studenției. Creditați cu potențial promițător, se spera că tinerii, sub îndrumarea atentă și cu sprijinul competent al celor dintâi, aveau să se formeze „*din mers*” și să se perfecționeze în cariera universitară.

Soluția de start a fost apelarea la doi renumiți profesori de la Universitatea „Al.I. Cuza”, Ion Sîrcu și Victor Sficlea, care, făcând naveta de la Iași, au putut acoperi cursurile de bază între anii 1964 și 1968, prin sistemul de plată cu ora. Dar în scurtă vreme, pe măsură ce seria anilor de studiu s-a completat, s-a văzut că o parte din posturi nu mai puteau fi acoperite. În consecință, profitându-se de „*unda verde*” dată de la nivel central, conducerea institutului a deschis concursuri de titularizare și a acceptat înscrierea pe posturi de lector (disciplinele *Geografie economică generală* și respectiv *Geografie fizică regională* și *Geomorfologie*) a doi cunoscuți geografi, afirmați în perioada interbelică: Laurian Someșan și Nicolae Popp.

Viața și activitatea lor, la fel ca și cele ale altor personalități geografice (S. Mehedinți, V. Mihăilescu, V. Tufescu, N.Al. Rădulescu, I. Conea, Gh. Năstase, G. Nimigeanu) au fost marcate și au reflectat fidel vremurile tulburi și succesiunea schimbărilor din societatea românească interbelică și postbelică. Aruncați în închisorile comuniste pentru motive politice inventate¹, condamnați la ani grei de muncă silnică pe șantierul Canalului Dunăre-Marea Neagră (după care lui N. Popp i s-a impus domiciliu forțat în Delta Dunării), cei doi fuseseră eliberați de câțiva ani, dar, datorită ostracizării și stigmatizării nedrepte la care i-a supus regimul totalitar, doar cu mari eforturi au reușit să-și găsească locuri de muncă, în domenii care n-aveau legătură cu învățământul². Pare de domeniul absurdului, dar din C.V.-ul depus la concurs aflăm că, după încheierea perioadei de domiciliu forțat, fostul conferențiar dr. N. Popp a fost nevoit să se încadreze un timp ca electrician, tot aşa cum o altă personalitate din lumea universitară și culturală interbelică, cu studii de psihologie și filosofie la

¹ Într-o discuție purtată chiar în ziua în care avea loc ceremonia ocasionată de pensionarea profesorului L. Someșan (1971), rectorul de atunci, prof. V.G. Ionescu, i-a mărturisit asistentului M. Iacobescu că nu cu mult timp în urmă Securitatea notificase conducerii institutului că toate acuzațiile ce îi fuseseră aduse lui L. Someșan s-au dovedit nefondate. Poate că decizia ca informația să nu-i fie adusă la cunoștință profesorului, pentru a nu-i provoca, la cei 70 de ani, un soc fatal, a fost corectă.

² Nouă, tinerilor lor colegi suceveni, cei doi profesori nu ni s-au confesat niciodată cu privire la motivele, contextul și detaliile arestării și detenției. Și i-am înțeles: nu voiau să redeschidă rânilile și să retrăiască anii durerosi care le-au zguduit viațile, le-au frânt speranțele și carierele și le-au afectat familiale. Faptul este evident și în volumul autobiografic al lui N. Popp, *Povestea unor generații*, terminat, se pare, în 1986, dar publicat după revoluție, postum (1997), unde firul povestirii se întrerupe brusc și tăcerea se așterne întrebătoare peste anii de după 1944.

Cernăuți și Roma și cu un strălucit doctorat susținut la Paris, a fost nevoie să lucreze ca muncitor la Serviciul de deratizare al capitalei³.

Abia în urma unor demersuri stăruitoare, L. Someșan și N. Popp au putut reveni la catedră, în Suceava, iar după ce au obținut și recunoașterea doctoratelor (ambii în 1967), au putut să revină din nou în ierarhia didactică universitară, la nivelul de profesor.

Acestor patru geografi prestigioși, cunoscuți prin rezultatele lor în activitatea didactică universitară, în cercetare și prin publicațiile de specialitate, li s-a adăugat, prin concursuri, un grup de tineri asistenți stagiari, pentru conducerea seminariilor și lucrărilor practice: Dionisie Morar (1964), Ioan Iosep (1967), Mioara Frânceanu (1969) și Rodica Rugină (1969).

Tot în această primă etapă au mai fost titularizați (prin concurs), pe posturi de lector, Dumitru Tudose (1965), venit de la Combinatul Minier Gura Humorului, unde, deși era absolvent de geografie, lucra ca geolog, Maria Lucaci (1966), venită din învățământul preuniversitar, cu o foarte solidă pregătire metodică, și, ceva mai târziu (1970), Ion Popescu-Argeșel – din cercetare.

Merită să mai fie amintită, de asemenea, colaborarea didactică, științifică și metodică (deși episodică, din păcate) cu doi foarte buni preuniversitari, Dragomir Paulencu și Ioan Stan, care lucrau la Inspectoratul școlar și care au decis să rămână cu norma de bază în structura acestuia: amândoi erau recunoscuți pentru capacitatea de organizare a manifestărilor științifice, a concursurilor și olimpiadelor școlare, de coordonare a activităților de perfecționare a colegilor din învățământul preuniversitar și a aplicațiilor de teren.

S-a constituit, astfel, un colectiv eterogen (în sensul bun al cuvântului), bine structurat sub aspectul vârstei, pregătirii, experienței didactice și de cercetare și al profilării pe domenii. În interiorul Catedrei domina un climat fertil, stimulator, iar relațiile erau cu adevărat colegiale.

Cei mai mulți dintre tineri au devenit în scurtă vreme doctoranzi, dar, din păcate, datorită instalării unei atmosfere de incertitudine, instabilitate și chiar derută cu privire la viitorul institutului, a nesiguranței locului de muncă și insuficientei motivației profesionale, puțini și-au finalizat și susținut tezele de doctorat (D. Tudose, I. Popescu-Argeșel, I. Iosep).

Acestea erau condițiile și resursele umane pe care cei doi magiștri, L. Someșan și N. Popp, adoptați de comunitatea universitară locală, erau chemați să le valorifice.

Pentru a evalua în ce măsură ei au reușit să creeze o școală universitară suceveană, considerăm că se impune să explorăm și să conturăm următoarele repere: prestigiul lor ca dascăli și cercetători deja formați și consacrați în geografia românească; activitatea didactică și de cercetare din etapa suceveană; măsura în care au reușit să-și cultive discipoli, continuatori; capacitațile organizatorice; modul în care au fost percepții de colegi și studenți ca modele didactice și morale.

1. L. Someșan și N. Popp – modele deja consacrate în geografia românească

Așa cum au subliniat toți cei care au scris despre viața și opera lor științifică (a se vedea studiile ce compun volumul de față și bibliografia citată de cei care le semnează), L. Someșan și N. Popp, ambii avându-l ca mentor pe G. Vâlsan, primul la Cluj, cel de-al doilea la București, erau deja de multă vreme cunoscuți și recunoscuți ca personalități de primă mărime ale geografiei românești, cu doctorate prestigioase și publicații remarcabile, de largă circulație, ale căror valoare și valabilitate n-au fost afectate de trecerea timpului.

Laurian Someșan poate fi considerat, înainte de toate, un exponent reprezentativ al școlii românești de geografie umană, născută și evoluată sub directa înrăurire a școlii franceze de geografie umană și a școlii germane de antropogeografie. În toate lucrările sale, dintre care menționăm în special *Viața pastorală în Munții Călimani* (1934) și *Viața umană în regiunea Munților Călimani*

³ Este vorba de Traian Chelariu, imortalizat de Marin Preda în romanul „Cel mai iubit dintre pământeni”. Prinț-o ciudătenie a sortii, Traian Chelariu a ajuns și el mai târziu la Suceava (ca lector la Catedra de Psihologie-Pedagogie), unde, în apartamentul pus la dispoziție de institut, a locuit împreună cu L. Someșan.

(1938), L. Someșan s-a dovedit un fin observator și analist al raporturilor dintre om și mediul său de viață.

Personal, de o excepțională profunzime, valoare și originalitate ni se pare lucrarea *Vechimea agriculturii românești în Transilvania* (1941), unde argumentele geografice și etnografice sunt la fel de precise și convingătoare ca slovele documentelor istorice, vestigiile arheologice ori vechea toponimie autohtonă.

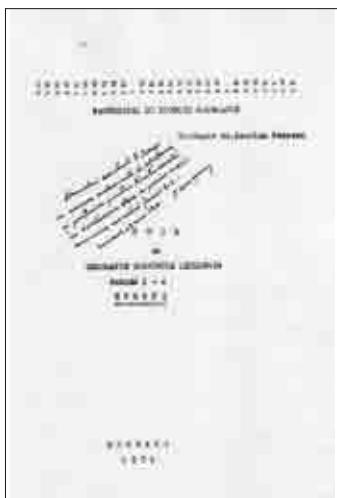
Nicolae Popp era recomandat prin deja foarte cunoscutele rezultate din domeniul geografiei fizice regionale, al geomorfologiei în special (Subcarpații Românești, Delta Dunării și.a.): lista lucrărilor publicate era impresionantă.

De aici rezultă un alt aspect important, în sensul că, prin preocupări, domenii și problematici abordate și chiar prin modul distinct de a se manifesta, cei doi profesori nu se concurau, ci se completau unul pe celălalt (lăsăm la o parte unele mici „înțepături”, venite întotdeauna dinspre domnul Someșan), ceea ce întreținea un climat favorabil în catedră, fără relații tensionate.

Și N. Popp era un la fel de fin observator al relațiilor de interconexiune și cauzalitate din mediul geografic. Dacă ni s-ar cere să alegem o singură lucrare care să-l reprezinte, personal m-aș opri, cu subiectivismul de rigoare, la o lucrare cu profil teoretic: *Raporturi geografice între formă, rocă și structură* (1947), în care abilitatea de mânuire a instrumentelor conexiunii, cauzalității și comparației este demonstrată la un nivel excepțional.

2. Trecând la cel de-al doilea aspect – **realizările din etapa suceveană**, considerăm că este corect să ne raportăm la durata extrem de redusă a acesteia, de numai câțiva ani – prea puțini – (L. Someșan – între 1965 și 1971; N. Popp – între 1967 și 1973).

La o vârstă relativ înaintată (64 de ani în momentul venirii la Suceava) și desigur datorită urmelor lăsate de traumele suferite, L. Someșan a publicat puțin, rămânând fidel concepțiilor și metodologiei adoptate în anii de început. Relevantă în acest sens sunt studiile *Aspecte geografice în cultura populară carpatică* (1970) și *Relații străvechi între „Țara de Sus a Moldovei”, Maramureș și ținuturile de la poalele apusene ale Călimanilor*, apărut postum (2003), sub îngrijirea celui care semnează aceste rânduri.

Probabil, în conjunctura dată, a considerat că ar fi mai util să se concentreze pe activitatea didactică. Cursurile sale de *Geografie economică generală* (I-II, 1968) și *regională* (partea I, Europa), elaborate în această perioadă (de a căror pregătire pentru multiplicare subsemnatul a fost rugat să se ocupe, tot aşa cum, cu mare plăcere, s-a ocupat și de cursurile profesorului N. Popp), citate în lucrări de referință (de exemplu, I. Lețea și Al. Ungureanu – *Geografie economică mondială*, 1979; I. Velcea, Al. Ungureanu – *Geografia economică a lumii contemporane*, 1993) erau învățate din plăcere. O eventuală sincopă, „sancționată” de profesor cu o blândă dojană, era percepută de studenți ca o mare

rușine. Delicat și de o politețe proverbială, li se adresa întotdeauna, în plină epocă de „*tovărășie*”, cu apelativele „*domnișoară studentă*” și „*domnule student*”.

N. Popp – avea să se vadă repede lucrul acesta – s-a impus ca un maestru al expunerilor sistematice, concentrate și riguroș științifice, dar foarte intuitive. Demn urmaș al magiștrilor săi, S. Mehedinti, G. Vâlsan și V. Mihăilescu și lucrând, pentru finalizarea tezei de doctorat, și cu Emm. de Martonne, avea o preferință specială pentru comparații și descifrarea cauzalităților, iar sintezele și concluziile erau întotdeauna atent elaborate. Un curs, o comunicare științifică sau o conferință erau atât de firesc structurate, încât cei care le audiau, captivați, le urmăreau ușor și nu și le-ar fi putut imagina altfel prezentate. Toate se distingeau printr-o înaltă ținută. Nu știai ce să remarci mai întâi: rigoarea științifică, eleganța deloc forțată a frazării ori măiestria pedagogică.

Fiind mereu – ca și înainte de a veni la Suceava, dar și după ce s-a pensionat și s-a retras la București – în miezul mișcării geografice românești și în permanentă deschidere spre evenimentele geografice din Europa și din alte continente, a participat la numeroase congrese, simpozioane și aplicații.

Cunoscător „*la teren*” al multor regiuni caracteristice, avea posibilitatea să proiecteze, și la figurat, și la propriu, peisaje și fenomene pe care el însuși le studiase, punctând cu multă convingere observațiile și opinile personale. Multe dintre aceste note de călătorie aveau să stea la baza lucrărilor științifice și de popularizare geografică tipărite ceva mai târziu, după pensionare: *Orizonturi nord-americane* (1977), *Orizonturi europene* (1/1980, 2/1981), *Orizonturi euroasiatice* (1984), *Fluviul Dunărea* (1985), *Europa* (1986), care îi întregesc opera.

Nu întâmplător, cursul de *Geografie regională a lumii* (3 volume), publicat în 1968, a fost premiat de Ministerul Învățământului.

La cei 59 de ani pe care îi avea în momentul venirii la Suceava, în plină maturitate științifică, N. Popp emana o energie impresionantă, consumată în nenumărate cercetări de teren, prelucrarea rezultatelor și fructificarea lor prin publicare. Naveta săptămânală București – Suceava – București nu era deloc o povară: compartimentul de tren îi era un al doilea birou de lucru.

De subliniat că dintre cele aproape 30 de lucrări publicate în etapa suceveană, multe ilustrează probleme de geografie locală: cadrul natural al județului Suceava, particularitățile zonei de contact dintre Obeșinele Bucovinei și Podișul Sucevei, Dictionarul geografic al județului Suceava, monografia geografică – fizică, umană și economică – a județului (în colaborare) etc.

Spre deosebire de examenele pe care urmău să le susțină la domnul profesor Someșan, la domnul profesor Popp, studenții suceveni, după cum singuri mărturiseau, mai învățau și de frică, nu numai de placere. De altfel, exigența sa față de studenți, care nu era altceva decât proiecția exterioară a exigenței față de el însuși, se conturase încă din tinerețe. O sesizează și profesorul V. Mihăilescu în recomandarea pe care, ca șef de catedră, i-o face pentru titularizarea pe post de asistent la Universitatea din București, în 1938: după ce subliniază seriozitatea și conștiinciozitatea în pregătirea profesională, adaugă că i s-ar putea imputa cel mult „*un oarece exces de severitate*”⁴.

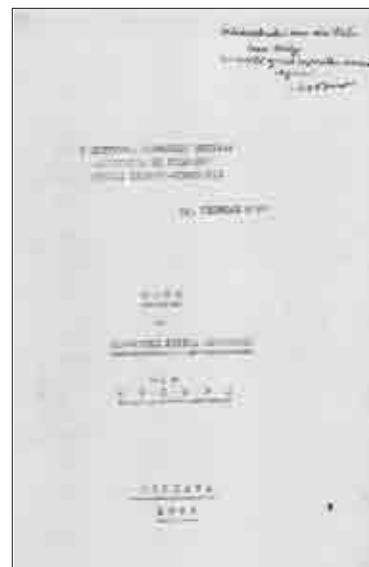
3. Poate că L. Someșan și N. Popp n-au format, la Suceava, o școală universitară propriu-zisă, în sensul formării și modelării

⁴ N. Popp, *Povestea unor generații*, Editura A.P.P., București, 1997, p. 448.

mai multor discipoli. Într-o perioadă atât de scurtă, de doar 7-8 ani, fără să fi avut dreptul de a conduce doctorate, cu fluctuația nefastă a cadrelor tinere din colectivul și-a redus numeric (la astă se referă epitetul „anemică” din dedicăția prof. L. Someșan, pe care o reproducem mai sus), n-aveau cum să facă mai mult decât au făcut.

Totuși, cei care s-au aflat mai mult timp în preajma lor (D. Tudose, I. Popescu-Argeșel, I. Iosep) au putut să vadă în ei exemple demne de urmat, să descopere și să beneficieze de multe dintre tainele profesiei de geograf, atât sub aspectul teoriei, concepțiilor și metodologiei de cercetare, cât și sub aspectul practic al studierii terenului și interpretării rezultatelor. De aceea, aceste rânduri se vor și o datorie de suflet și o expresie a recunoștinței noastre pentru privilegiul de a se fi format profesional sub îndrumarea celor doi – de neuitat – mentorii.

4. După cum singur recunoștea, neavând calități organizatorice speciale, L. Someșan, primul șef al Catedrei de Geografie, își îndeplinea obligațiile administrative specifice fără prea mult entuziasm. Ca urmare, după ce l-a sprijinit pe N. Popp să vină și el la Suceava, i-a propus și i-a cedat această funcție (care între timp începuse să fie plătită) fără să stea mult pe gânduri. Mult mai dinamic și mai implicat, noul șef de catedră s-a remarcat prin organizarea și conducerea impecabilă a aplicațiilor practice ale studenților, colaborarea cu Inspectoratul Școlar și Casa Personalului Didactic în scopul organizării unor simpozioane și aplicații anuale comune cu profesorii din învățământul preuniversitar (a fost președinte al Filialei Suceava a S.Ş.G.), publicarea a trei volume cu lucrări științifice ale cadrelor didactice (antrenând și în acest caz colegii din preuniversitar), prin dotarea bibliotecii și a catedrei cu literatură de specialitate, hărți murale, topografice, geologice, pedologice, atlase (*Atlasul climatologic al României*, *Atlasul cadastrului apelor din R.P.R.*, *Britannica World Atlas* etc).

5. Dacă trecem în revistă câteva dintre gândurile așternute pe hârtie de foști studenți geografi din perioada 1965-1973, revin ca un leit-motiv câteva idei (M. Iacobescu, 2003, pp. 265-293): că se simt datori să mulțumească destinului, din profunzimea inimilor, pentru șansa de a fi întâlnit și de a fi învățat, la Suceava, cu doi reputați magiștri, doi OAMENI profunzi dar modești, onești, integri, adevărate modele, care s-au dăruit discipolilor lor și care le-au plămădit și le-au luminat, ca niște făclii, destinele, L. Someșan și N. Popp, profesori care trăiau bucuria comunicării și apreciau inițiativa, gândirea și raționamentul geografic; că la Suceava se făcea carte multă și bună, că se modelau dascăli și caractere capabile să se dăruiască, la rându-le, învățăceilor lor; că mai târziu, după absolvirea institutului, n-au avut deloc complexul de a fi învățat la o instituție universitară mică, „de provincie”, fiind apreciați și obținând rezultate bune atât la concursurile de ocupare a posturilor în învățământ, cât și la examenele de perfecționare (definitivat, gradul II, gradul I) sau de continuare a studiilor (forma lungă), susținute în marile centre universitare – Iași, București, Cluj-Napoca.

*

Din toate cele de mai sus rezultă cât se poate de convingător că perioada 1965-1973, deși o perioadă de start în viața geografică universitară suceveană, s-a definit, grație contribuților

profesorilor Laurian Someșan și Nicolae Popp, drept o etapă hotărâtoare, bogată în realizări și acumulări.

Ei au adus catedrei de geografie un prestigiu și o notorietate de care alte catedre similare, de la alte tinere institute pedagogice, nu s-au bucurat ori au beneficiat mai puțin.

Aceste începuturi profunde și temeinice au fost continuante de Ion Bojoi, Ion Popescu-Argeșel, Costică Brânduș și Ioan Iosep, iar după 1989, într-un alt moment de răscruce, când fostul institut se transformă în Universitatea „Ștefan cel Mare” și se reînființează învățământul geografic superior, ștafeta a fost preluată de prestigioși cercetători veniți de la Stațiunea de cercetări Piatra Neamț (Maria și Nicolae Rădoane, Liviu Apostol, Constantin Catana), din rețeaua de cercetare a Academiei Române (Gheorghe Romanescu), de la Universitatea de stat din Tiraspol – Republica Moldova (Vasile Efros) și de tineri absolvenți de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, majoritatea după scurte stagii în învățământul preuniversitar (Viorel Chiriță, Liviu Popescu, Daniela Alexandra Popescu, Despina Saghin-Vasilcu, Adrian Grozavu, Cornel Iațu, Simona Dranca, Maria Magdalena Lupchian, Marcel Mândrescu, Vasile Budui și alții).

**Laurian Someșan and Nicolae Popp
– The Founders of the Geography Department at the Suceava University –**
Abstract

In the first part of the paper, the author presents the general background (political, social and cultural conditions) of the period when the pedagogical institutes were created. Among them was the pedagogical institute in Suceava (1963), inside which a year later (1964) appeared the History – Geography Department. The paper focuses on the main aspects that define the contributions of the first professors in older, Laurian Someșan and Nicolae Popp: their high reputation as geographers known from the inter-war period; their activity at Suceava institute; to what extent they managed to have disciples; their organizing abilities; the way in which they were perceived by their colleagues and students as didactic and ethical examples.